

Mădălina-Maria GHÎȚUN

Mădălina-Maria GHIȚUN

**CERCETĂRI PRIVIND EVALUAREA
IMPLICĂRII TINERILOR
ÎN ACTIVITĂȚILE DE VOLUNTARIAT**

Editura UNIVERSITARIA

Craiova, 2024

Referenți științifici:

Conf.univ.dr. Silvia Puiu

Conf.univ.dr. Mihail Cătălin Barbu

Copyright © 2024 Editura Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GHIȚUN, MĂDĂLINA-MARIA

**Cercetări privind evaluarea implicării tinerilor în activitățile
de voluntariat** / Mădălina-Maria Ghițun. - Craiova : Universitaria, 2024

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-2064-3

37.068

© 2024 by Editura Universitaria

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețelele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

ABREVIERI

ADN = Acidul Dezoxiribonucleic
AIPM = Institutul de Management al Proiectelor din Australia
AP = Problema de atribuire
APM = Asociația pentru Managementul Proiectelor (Association for Project Management)
CBRPMO = Ontologia de Gestionare a Proiectelor de Reabilitare a Podurilor concrete
CEO = Director general
CIT = Cauze care împiedică tinerii să se implice în activități de voluntariat
CT = Computer Tomograf
CTL = Conducere Transformațională
CV = Continuarea Voluntariatului
DG EAC = Direcția Generală Educație și Cultură
EAC-EA = Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură
EVS = Serviciul European de Voluntariat
FI = Factorii de Influență
HSV = Voluntari cu Miză Mare
HTMT = Heterotrait-Monotrait
ICB = Competență individuală în managementul proiectelor, programelor și portofoliului
IM = Influența Managementului
IPMA = Asociația Internațională de Management al Proiectelor (International Project Management Association)
IS = Inginerie Software
ISO = Organizația Internațională de Standardizare
IT = Tehnologia Informației
MCI = Management Charter Initiative
MT = Motivația Tinerilor
MVFIS = Inventarul modificat al funcțiilor de voluntariat pentru sport
NDS = Ziua Națională a Muncii
NVQ = Calificare profesională națională
OGC = Biroul de Comerț al Guvernului
ONG = Organizație Nonguvernamentală
ONU = Organizația Națiunilor Unite
OSCEng = Consiliul Standardelor Ocupațional din Inginerie
PMAJ = Asociației de Management al Proiectelor din Japonia
PMBOK = Cunoștințele managementului proiectelor

PMBP = Cele mai bune practici de management al proiectelor
PMI = Project Management Institute
PMTQ = Coeficientul de tehnologie al managementului proiectelor
PPP = Parteneriat Public-Privat
PRME = Principiile educației pentru managementul responsabil
PSOC = Simțul Psihologic al Comunității
PYD = Dezvoltarea Pozitivă a Tinerilor
RAV = Rolul Activităților de Voluntariat
RMN = Rezonanță Magnetică
SD = Dinamica Sistemului
SDGs = Obiective ale Națiunilor Unite de Dezvoltare Durabilă
STMM = Misiuni Medicale pe Termen Scurt
UE = Uniunea Europeană
VFI = Inventarul Funcțiilor de Voluntariat
VRKC = Taxonomia Cunoștințelor și Competențelor de Voluntariat

INTRODUCERE

Viitorul unei țări sunt tinerii, iar activitățile întreprinse, ideile, energia specifică tinerilor, modul de viață, acțiunile și deciziile lor, se pot canaliza către implicarea lor în activități de voluntariat, ceea ce face ca proiectele de voluntariat în care se implică tinerii să contribuie la bunăstarea întregii societăți. Inițiativa tinerilor de a se implica în proiectele de voluntariat își pune amprenta, atât asupra propriei persoane a voluntarilor (dezvoltarea de competențe, învingerea temerilor), precum și la nivelul comunităților (de exemplu, acțiuni de protecție a mediului înconjurător sau de sprijin a persoanelor defavorizate). De aceea, voluntariatul în rândul tinerilor necesită o atenție deosebită, deoarece pentru tineri poate reprezenta o oportunitate de informare, educare, integrare în anumite comunități, socializare, dezvoltarea creativității, ca urmare a manifestării dorinței de a oferi sprijin pentru dezvoltarea durabilă a societății.

Creșterea numărului de proiecte din domeniul voluntariatului, ca urmare implicării active a tinerilor, necesită un management strategic eficient și o atenție sporită asupra metodelor de motivare a tinerilor, fiind importantă nu numai atragerea lor în astfel de acțiuni pe termen lung, ci și conștientizarea faptului că sunt o resursă prețioasă, fără de care organizațiile de voluntariat nu ar fi atât de eficiente în realizarea misiunii lor.

Atributele tinerilor sunt extrem de importante, iar fiecare experiență de voluntariat contribuie la creșterea gradului de autocunoaștere și dezvoltarea de noi competențe, în funcție de domeniul de voluntariat în care se implică și de rolul pe care tinerii și-l asumă. Problema recunoașterii, de către societate, a statutului de voluntar reprezintă unul dintre motivele pentru care tinerii ajung să renunțe la implicarea în activitățile de acest tip, se simt neapreciați și nu au siguranța că astfel contribuie la rezolvarea problemelor comunității.

O altă problemă ce contribuie la reducerea motivației tinerilor de a se implica în activități de voluntariat este cea a promovării insuficiente, deoarece de foarte multe ori tinerii sunt asociați cu persoanele ce au nevoie de ajutor, deși ei sunt cei care ajută, iar din păcate, modelele promovate în societate nu sunt promovate de mass media. Organismele guvernamentale sunt cele ce trebuie să contribuie la promovarea voluntariatului prin măsuri legislative specifice.

Organizațiile sunt receptive la implementarea proiectelor și la atragerea resurselor necesare (umane, materiale, financiare), în paralel cu aplicarea unui management eficient al proiectului. De aceea, în vederea eficientizării procesului de management este nevoie, în primul rând, de resurse umane competente, deoarece aceste resurse sunt cele mai importante resurse din cadrul proiectului. Mai mult, este evidentă importanța activităților de sprijin comunitar și a implicării tinerilor în activități de voluntariat, iar identificarea metodelor de atragere a lor în aceste tip de activități contribuie la sporirea bunăstării colective. În ultima perioadă este evidentă importanța pe care tinerii o acordă activităților de voluntariat, implicându-se fie pe cont propriu, fie alături de un membru al familiei sau chiar împreună cu un grup de prieteni. Factorii ce îi motivează pe tineri să se implice în activități de voluntariat sunt multipli și diferiți, de aceea, ne-am propus să analizăm problematica ce vizează nivelul de implicare al tinerilor în acest tip de activități. În continuare, au fost analizate critic elementele conceptuale ale managementului de proiect și a fost identificat rolul pe care managerul de proiect îl are în gestionarea unor proiecte complexe și performante, precum și măsura în care acesta contribuie la dezvoltarea competențelor resurselor umane.

Identificarea particularităților activităților de management al voluntarilor, cunoașterea tipurilor de voluntariat și a tipologiei voluntarilor odată cu cercetarea modelelor de voluntariat va contribui la punerea în valoare a categoriilor relevante de instrumente de măsurare a activităților de voluntariat, pe baza identificării scalelor utilizate de cercetătorii din domeniu în măsurarea activităților de voluntariat.

Necesitatea perfecționării resurselor umane implicate în activități de voluntariat, ca urmare a dezvoltării tehnologiilor și a modificării domeniilor fac obligatorie o pregătire particulară care să contribuie la dezvoltarea competențelor necesare tinerilor pentru a putea lucra eficient în cadrul proiectelor sau pentru a practica profesii ce contribuie la creșterea bunăstării personale. În general, managementul proiectelor contribuie la progresul societății prin serviciile, produsele create și acțiunile întreprinse de către organizațiile de voluntariat, deoarece ca urmare creșterii numărului de

proiecte implementate, sporește și prestigiul acesteia devenind astfel o sursă de motivare a resurselor umane.

Aportul proiectelor asupra dezvoltării de noi competențe constituie un pas spre inovare și progres, deoarece competențele reprezintă un pilon de bază al dezvoltării societății, mai ales că aceasta se regăsește într-o continuă transformare, pentru că resursele umane implicate au posibilitatea extinderii cunoștințelor și competențelor. Considerăm că se manifestă o presiune ridicată asupra performanței activității managerului de proiect, ceea ce se reflectă și asupra performanței proiectului de voluntariat. În acest context este important, nu doar să ne bucurăm de o performanță ridicată, ci să implementăm permanent măsuri și instrumente din ce în ce mai complexe și variate cu ajutorul tinerilor voluntari. Rezultatele obținute în această direcție de cercetare vor evidenția dacă dezvoltarea competențelor resurselor umane implicate se datorează extinderii ariei din sfera domeniului de management al proiectelor de voluntariat sau dacă managerul de proiect a luat în considerare importanța activităților de formare, motivarea, susținerea și recunoașterea meritelor tinerilor voluntari.

Managementul activităților de voluntariat este important deoarece fiecare experiență de voluntariat poate constitui premisa participării la o nouă experiență de voluntariat, mai ales în cazul voluntarilor spontani. Organizațiile de voluntariat desfășoară activități de motivare, stimulare și ghidare a tinerilor ce doresc să ia parte la activități de voluntariat episodic sau să participe în calitate de voluntari activi. Ca urmare a evoluției tehnologice și a dezvoltării mediului online s-a diversificat posibilitatea tinerilor de a participa la activități de voluntariat desfășurate în orice colț din lume, ceea ce necesită promovarea unui management eficient al activităților de voluntariat. De aceea, managementul activităților de voluntariat trebuie să se concentreze atât pe succesul activităților desfășurate, dar mai ales pe utilizarea de metode și tehnici prin care să fie coordonate eficient echipele de voluntari pentru o creștere a ratei de succes și o posibilitate de diversificare a activităților de voluntariat.

Tinerii reprezintă o sursă de energie, iar educația primită de la părinți și în instituțiile de învățământ contribuie la conturarea unor caractere capabile să contribuie la rezolvarea unor probleme ale comunității, ca de exemplu:

egalitatea de șanse și egalitatea dintre sexe, echitatea socială, acordarea de sprijin persoanelor cu deficiențe și copiilor ce provin din medii defavorizate.

Tinerii se pot implica în proiecte de voluntariat atât pe plan național, cât și internațional, ceea ce le oferă posibilitatea de a-și corecta și modela propriile acțiuni, astfel încât efectele acțiunilor lor să fie semnificative și să le poată conferi noi perspective asupra necesității rezolvării problemelor de voluntariat. Considerăm că trebuie să se menționeze foarte clar faptul că finalizarea unei activități de voluntariat nu implică pierderea competențelor dezvoltate în cadrul proiectului de voluntariat și de aceea, este necesară recunoașterea activităților de voluntariat pe care tinerii le-au desfășurat pentru a le fi de folos în viața profesională și pentru a deveni mai motivați să depună eforturi considerabile în activitățile viitoare de voluntariat. Ca urmare a implicării tinerilor în activitățile de voluntariat se va observa contribuția acestor activități asupra dezvoltării personale și profesionale prin dobândirea de noi competențe, ceea ce constituie un pas important spre dezvoltare comunității.

Dezvoltarea personală și profesională a tinerilor este unul dintre beneficiile ce rezultă din implicarea acestora în activități de voluntariat. Descoperirea propriei persoane, învingerea unor temeri (de exemplu: teama de a vorbi în public, gestiunea unui eșec sau teama de a se avânta în necunoscut), dezvoltarea de abilități, interacțiunea, o mai bună cunoaștere a domeniului în care își desfășoară studiile sau descifrarea tainelor unui domeniu cu totul nou, reprezintă numai câteva dintre avantajele implicării tinerilor în activitățile de voluntariat.

Considerăm că activitățile de voluntariat pot oferi adevărate surse educațional-culturale tinerilor și de aceea, este important ca percepțiile tinerilor ce decid să se implice în derularea acestui tip de activități să fie cât mai realiste, deoarece cu cât bucuria de a oferi este mai mare decât plăcerea de a primi are la bază un nivel spiritual ridicat, o pace interioară, calm și armonie cu propria persoană. Managementul activităților de voluntariat și factorii de decizie trebuie să le ofere tinerilor oportunitatea de a desfășura activități de voluntariat pentru a promova modele ce vizează dezvoltarea durabilă.

Capitolul 1

PARTICULARITĂȚI ALE MANAGEMENTULUI

PROIECTELOR DE VOLUNTARIAT

1.1. Definirea proiectului de la general la particular cu specific pe proiecte de voluntariat

Pentru a fundamenta prezenta cercetare, autorul a considerat necesară realizarea unei analize critice a literaturii de specialitate din domeniul managementului proiectelor, iar un prim element al analizei îl constituie înțelegerea particularităților conceptului de *proiect*.

Termenul de proiect a căpătat de-a lungul timpului, o multitudine de conotații și a fost îmbogățit permanent. O primă definiție aparține lui Juran (1998, p. 20) ce consideră că orice activitate (actuală), cu rezultate de eficientizare a unei situații este un proiect. Soluțiile de realizare a proiectului vor influența pozitiv calitatea.

În Standardul ISO 10006 (2003, p. 2) proiectul este definit ca fiind un proces unic ce se bazează pe un ansamblu de activități. Aceste activități au o serie de caracteristici, precum: sunt coordonate și controlate, deoarece trebuie să se deruleze între o perioadă de debut și una de finalizare, să se încadreze într-un set de constrângeri legate de timp, cheltuieli și alte tipuri de resurse (de exemplu, resurse materiale și financiare) pentru a duce la îndeplinire un anumit obiectiv prestabilit.

Cleland (2004, p. 3) consideră proiectele ca fiind determinante în activitățile de proiectare și de implementarea strategiilor organizației. Mai mult, luând în considerare caracteristica de unicitate a proiectului (așa cum este definită în Standardul ISO 10006), trebuie menționat că acesta trebuie să se axeze pe activitățile principale ale unei organizații cu având drept obiectiv descoperirile inovative și crearea de produse și/sau servicii noi sau îmbunătățite.

Institutul de Management al Proiectelor (Project Management Institute - PMI, 2008), a legat definirea proiectelor de caracteristica de unicitate a unui produs sau serviciu, considerând că acțiunile întreprinse se concretizează într-un efort temporar. Diferența dintre această definiție a

proiectelor și cea formulată de către Cleland (2004) constă în aceea că PMI (2008) se referă numai la servicii și produse noi, pe când Cleland face referire și la produsele și serviciile existente ce se doresc a fi îmbunătățite.

În ghidul pentru managementul proiectelor și programelor pentru întreprinderi al Asociației de Management al Proiectelor din Japonia (PMAJ, 2005, p. 15) proiectul este definit asemeni unui creator de valoare, care cu ajutorul unor caracteristici specifice, se desfășoară într-un interval de timp bine prestabilit și în funcție de anumite resurse și alte circumstanțe externe.

Asociația Internațională de Management al Proiectelor (International Project Management Association - IPMA, 2006, p. 13) pornește în definirea proiectelor de la obiectivele de calitate. De aceea, proiectul este considerat ca fiind o operațiune ce se supune unor serii de constrângeri de timp și de alte resurse (așa cum este definit proiectul și de ISO10006, 2003), și care trebuie să aibă o finalitate (produs sau serviciu), în deplin consens cu obiectivele prestabilite.

Lester (2006, p. 1) se raportează tot la unicitatea activităților și rezultatelor proiectelor și le definește ca fiind un ansamblu de activități ce se derulează între un punct de plecare și altul de sosire, care sunt coordonate și realizate fie de către o persoană sau un grup de persoane (ce reprezintă o organizație) cu scopul realizării unor obiective prestabilite, încadrându-se în parametrii de cost și performanță.

Turner (2008, p. 24) este de părere că proiectul reprezintă o organizare temporară care are menirea de a asigura succesul unui proces de schimbare și pentru aceasta trebuie să se antreneze ansamblul de resurse ale organizației, deoarece orice proces de schimbare este supus nesiguranței și este afectat de factorul timp. De aceea, se consideră că una dintre principalele caracteristici ale unui proiect trebuie să fie flexibilitatea, obiectivele bine stabilite și ușor de pus în practică, aspecte întâlnite și în cazul proiectelor de voluntariat.

Complexitatea definițiilor proiectelor de voluntariat se reflectă și în aceea că un proiect este o organizare temporară a unui set de activități, cu scopul de a livra unul sau mai multe produse, ghidându-se după un plan de afaceri (OGC, 2009, p. 3; PRINCE2, 2017, p. 8).

Majoritatea definițiilor proiectului se referă la acesta ca la o serie de activități și sarcini ce se derulează pe baza unui obiectiv specific, ce este

îndeplinit prin respectarea unor specificații clare, ca de exemplu, un punct de pornire și altul de finalizare, resurse materiale, financiare și umane limitate, ceea ce îi conferă un statut multifuncțional Kerzner (2009, p. 2). În cazul proiectelor de voluntariat, obiectivul acestora vizează acțiuni menite să contribuie la rezolvarea unei cauze sociale, iar resursele umane, mai ales tinerii implicați în aceste proiecte, prin eforturile depuse își aduc aportul la succesul acestora.

Ajutorul, autenticitatea și distracția constituie un trio specific al activităților de voluntariat, iar promovarea acestei activități generează noi oportunități (Vizeshfar et al., 2017). De aceea, se consideră că reclamele și anunțurile pun la dispoziția tinerilor oportunități de proiecte de voluntariat care contribuie la formarea lor așa cum Stanley (2017) le enumera ca fiind activități lucrative desfășurate pe plantațiile de cafea, la grădinițe și mergând până la adăposturi pentru persoanele afectate de violență domestică.

Kerzner (2017, p. 3) a definit proiectul ca fiind un ansamblu de activități și sarcini care îndeplinesc anumite condiții precum: existența unui obiectiv orientat către crearea de valoare și care să aibă o finalitate în funcție de anumite specificații (aceste elemente îl regăsim în majoritatea definițiilor proiectului), să aibă un punct de pornire și unul de finalizare (elemente ce se regăsesc în definițiile proiectului), să se încadreze în anumite limite de finanțare și să utilizeze resurse umane, materiale și de altă natură pentru a își realiza caracterul multifuncțional.

În concluzie, complexitatea definiției conceptului de proiectului de voluntariat a condus la elaborarea următoarei definiții care să se pleze pe obiectivul cercetării științifice referitoare la evaluarea implicării tinerilor în activitățile de voluntariat.

Proiectul de voluntariat reprezintă un proces unic și complex, încadrat într-un interval bine definit de timp (cu o dată de început și una de sfârșit), un obiectiv specific trasat în funcție de elementele de inovație, de nivelul ridicat de calitate dorit și a cărui realizare nu va fi posibilă fără aportul resurselor umane (de exemplu: intelectual, forța fizică, lucrul în echipă), resurse financiare (de exemplu: disponibilități financiare) și bunuri materiale (de exemplu: utilaje,

produse semifabricate, piese, etc). Caracteristicile ce definesc un proiect sunt: flexibilitatea, obiective bine stabilite, ușor de pus în practică, ghidate de tendințele actuale și de obiectivul principal, să răspundă cerințelor prestabilite de ajutor și bunăstare socială.

1.1.1. Tipologiile proiectelor

Tipologia proiectelor este foarte vastă și o analiză a acestora ne va conduce la conturarea relației dintre tipologie și metodologie, cu scopul de a aloca un anumit tip de proiect unui obiectiv bine stabilit și, astfel, să punem în practică rezultatele identificate prin suportul unei metodologii clare.

Turner (2008, pp. 21-22) a afirmat necesitatea cunoașterii scopului și a obiectivului de afaceri referitor la performanța dorită în momentul deciziei de a iniția un proiect și a clasificat proiectele în patru categorii:

Proiecte de tip 1 sau proiecte de pământ, construite pe baze solide: în această categorie se regăsesc proiectele ce au obiective specifice și metode de realizare bine definite, ceea ce conduce la demararea fazelor proiectului, desfășurarea activității și concretizarea în muncă a planului proiectului. În această categorie regăsim proiectele de inginerie.

Proiecte de tip 2 sau proiecte de apă: sunt definite asemeni proiectelor ce au obiective bine definite, se cunosc aspecte referitoare la caracteristicile și funcționalitatea produsului proiectului gestionat, însă spre deosebire de proiectele de pământ metodele de implementare și de realizare a acestora nu sunt bine definite, scopul proiectului fiind de determinare a modului de realizare a obiectivelor, motivația fiind dată de faptul că planul se poate schimba pe măsură ce proiectul se desfășoară și se va avea în vedere planificarea etapelor, iar etapele sunt componente ale produsului proiectului.

Se numesc proiecte de apă deoarece așa cum apa continuă să curgă în jos și poate tăia canalul pe măsură ce curge, tot așa și aceste proiecte, atâta timp cât au un scop precis, sunt gestionate până lua momentul creării livrabilului, indiferent de schimbările ce intervin. În această categorie regăsim proiectele de dezvoltare a produsului.

Proiecte de tip 3 sau proiecte de incendiu, Ai grijă să nu te arzi!: în această categorie se regăsesc proiectele al căror scop este slab definit, însă metodele de aplicare ale proiectului sunt bine definite, deoarece de foarte

multe ori beneficiarii proiectului nu pot să exprime ce-și doresc, fapt pentru care este necesar să se parcurgă etapele ciclului de viață al proiectului pentru a determina scopul proiectului și a realiza planificarea acestuia. În această categorie regăsim proiectele de sisteme informaționale.

Proiecte de tip 4 (go / no go): se vor regăsi în acest caz acele proiecte cu obiective și metode de implementare slab definite, iar în ceea ce privește planificarea acestora, sunt vizate utilizarea metodologiilor de sisteme noi, bazat pe repere care vor reprezenta soluții bazate pe decizii de acceptare sau nu a proiectului. În această categorie regăsim proiecte de cercetare sau schimbare organizațională.

Cleland (2004, p. 289) a enunțat faptul că succesul este condiționat de tipul de proiect gestionat, deoarece toată lumea cunoaște clasică definiție a succesului în managementului proiectelor: *La timp, conform specificațiilor bugetului și întâlnirilor*, criteriile a căror importanță nu trebuie dată la o parte, succesul real al proiectului intervine în momentul în care avem un client mulțumit de produsul rezultat. Pentru a satisface, pe deplin, dorința clientului, trebuie să se găsească cea mai bună metodă de management al proiectului, iar succesul acestuia se bazează foarte mult pe tipul de proiect, unele tipologii le prezentăm mai jos.

- Proiecte ce au ca rezultat produse tangibile și sunt rezultatul lucrărilor meșteșugărești, poate fi evidențiată în acest caz construcția clădirilor bazată pe metode tradiționale.
- Proiectele ce se bazează ca rezultat pe un produs realizat pe bază de muncă intelectuală și se regăsesc sub formă fizică, ce reprezintă în fapt o invenție, o inovație.
- Proiecte al căror rezultat este un produs intangibil, realizat prin prisma unei contribuții intelectuale și care se poate regăsi sub forma unui nou software.
- Proiecte ce au ca rezultat un produs intangibil, însă care sunt rezultatul unei lucrări de artizanat, așa cum se poate vedea în cazul actualizării și editării unui manual de proceduri.

Stare (2019, p. 3) a clasificat proiectele în trei grupe principale: proiecte de investiții, proiecte de cercetare-dezvoltare și proiecte organizaționale. Pornind de la termenul de organizație ce poate fi asimilat

termenilor precum întreprindere, structură, organizare a muncii, Stare (2019), a evidențiat tipurile de proiecte organizaționale: proiecte ce țin de organizare, precum: reîntinerirea procesului, schimbarea structurii organizatorice, introducerea de noi metode de lucru și proiecte ce urmăresc organizarea de evenimente, precum: proiecte culturale, proiecte sportive, conferințe.

Wideman (1998) pornind de la combinarea tipului de produs (de exemplu: tangibil, entitate fizică și intangibil, cu valoare abstractă, intelectuală) cu tipul de activitate (de exemplu: fizică sau intelectuală), a clasificat proiectele în patru categorii:

- a) categoria produsului tangibil și muncă fizică (de exemplu: proiectele din construcții), reprezintă acele tipuri proiecte a căror implementare presupune desfășurarea de activități similare pe măsura derulării proiectului cu eforturi repetate, surse de variație reduse, resurse previzibile și costuri relativ ridicate;
- b) categoria produsului intangibil și muncă fizică (de exemplu: revizuirea unor politici sau proceduri), diferența dintre această categorie și cea anterioară constă în faptul că în acest caz proiectele se bazează pe un model anterior, căruia i se aduc modificări, corecții, optimizări, resurse utilizate sunt previzibile, iar pentru realizarea acestora vor fi implicate costuri relativ mici;
- c) categoria produsului tangibil și muncă intelectuală (de exemplu: proiecte de dezvoltare a unor noi produse, proiecte de investiții), se diferențiază de celelalte categorii prin faptul că proiectele acestea nu se bazează pe un model sau lucru deja existent, eforturile nu se repetă, iar abordările sunt multiple. Resursele utilizate nu sunt atât de previzibile și nu pot fi anticipate în mod riguros, iar costurile variază de la un proiect la altul;
- d) categoria produsului intangibil și muncă intelectuală (de exemplu: proiecte de cercetare-dezvoltare), se evidențiază prin muncă de creație și inovație, eforturile diferă considerabil de la un proiect la altul, presupun muncă de explorare, nu se bazează pe ceva existent. Resursele utilizate în derularea acestor proiecte sunt imprevizibile, asemeni costurilor, care de obicei sunt destul de ridicate.